

Aan Provinciale Staten

DATUM	23-1-2018	REFERENTIE	mw. L.M. Kuijf
ONS NUMMER	81C71C98	DOORKIESNUMMER	2630
NUMMER PS	2018RGW26	E-MAILADRES	linde.kuyf@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	Samenwerkingsagenda Nationaal Park Heuvelrug en Intentieovereenkomst Nationaal Park Heuvelrug	PORTEFEUILLEHOUDER	mw. M. Maasdam-Hoevers

**Onderwerp Statenbrief: Samenwerkingsagenda Nationaal Park Heuvelrug
Intentieovereenkomst Nationaal Park Heuvelrug**

Voorgestelde behandeling: ter informatie

Geachte dames en heren,

Inleiding

Aanleiding

In het Coalitieakkoord In Verbinding 2015-2019 is de ambitie opgenomen voor de Nationaal Park Nieuwe Stijl-status voor de gehele Utrechtse Heuvelrug. Zoals u bekend is trekt provincie Utrecht het proces om deze ambitie vorm te geven. Als belangrijke stap in dat proces is gezamenlijk met vertegenwoordigers van alle betrokken partijen en partners (overheden, terreinbeherende organisaties, particuliere terreineigenaren en belangenorganisaties) een Samenwerkingsagenda en een Intentieovereenkomst opgesteld. De Samenwerkingsagenda beschrijft het programma van de Nationaal Park organisatie voor de komende periode. Met de Intentieovereenkomst onderschrijven de partijen de Samenwerkingsagenda en maken zij procesafspraken over de totstandkoming van een verdeelsleutel voor de kosten en besluitvorming in raden, staten en besturen. Ondertekening van de Intentieovereenkomst is gepland op 25 januari 2018.

Voorgeschiedenis

In het Meerjarenplan Agenda Vitaal Platteland 2016 – 2019 de basis gelegd voor het concretiseren van de ambitie uit het Coalitieakkoord. Toegelicht is dat een Nationaal Park nieuwe stijl-status voor de hele Utrechtse Heuvelrug een belangrijke pijler is om de provinciale doelen voor natuur, cultuurhistorie, landschap en recreatie te kunnen realiseren: *“Met het Nationaal Park Heuvelrug Nieuwe Stijl gaan we een sterk merk ontwikkelen met een hoog niveau van dienstverlening, natuur, beleving, benutting en toegankelijkheid. Dit met het doel om de kosten en baten van het park in balans te brengen en daarmee de natuur en toegankelijkheid van het park voor de toekomst te waarborgen. Het Nationaal Park Nieuwe Stijl kan de basis vormen voor een economisch model waarbij de opbrengsten van de bezoekers voor een deel beschikbaar komen voor behoud van de kwaliteit van natuur en cultureel erfgoed. Ook kan het bijdragen aan fietsregio Utrecht; de Utrechtse Heuvelrug is immers erg aantrekkelijk om te fietsen”*.

In het MJP AVP zijn middelen (€ 1,2 mln.) ter beschikking gesteld om met de gebiedspartijen een proces te starten om deze ambitie te realiseren. De bescherming, het behoud en de ontwikkeling van de waarden op het gebied van natuur, landschap en erfgoed staan centraal. Nieuwe oplossingen, samenwerkingsafspraken en

strategische partners moeten hiervoor gaan zorgen. De status van Nationaal Park helpt daarbij, waarbij de zoektocht zich richt op het vlak van gebiedsontwikkeling, parkeconomie, marketing en branding, en governance.

Essentie / samenvatting:

In de afgelopen periode is met veel partijen gezocht naar de ruimtelijke ambities voor het gebied, is gewerkt aan de verdere profilering van het Nationaal Park en het verbeteren van de organisatie en processen, en is met hernieuwde energie de basis gelegd voor nieuwe partnerschappen met overheden, ondernemingen en instellingen. De resultaten wekken vertrouwen voor de toekomst, de basis is gelegd. Om in de voorliggende periode verder te bouwen op hetgeen nu tot stand is gebracht zijn de Samenwerkingsagenda en Intentieovereenkomst opgesteld.

SAMENWERKINGSAGENDA

De Samenwerkingsagenda vormt de afronding van een fase waarin met velen is nagedacht over ambities, maar ook over de verdeling van rollen en verantwoordelijkheden. Deze eerste fase van het proces om te komen tot één Nationaal Park wordt daarmee afgerond, en de opgave voor de voor ons liggende fase wordt beschreven. Met de ondertekening van de Intentieovereenkomst worden de ambities uit de Samenwerkingsagenda door de partijen onderschreven en worden procesafspraken gemaakt over verdere besluitvorming.

In de Samenwerkingsagenda zijn zes gezamenlijke ambities opgenomen: ambities waar de partners zelf en de werkorganisatie, ieder vanuit hun eigen verantwoordelijkheid aan werken.

1. Beheer, behoud en ontwikkeling van natuur, landschap en cultuurhistorie
2. Vergroting van de beleving en toegankelijkheid van de Heuvelrug
3. Efficiënte en effectieve wijze van toezicht en handhaving
4. Versterking van het Merk Nationaal Park Heuvelrug
5. Groeiende economische basis voor natuur, landschap en erfgoed
6. Samenwerken aan de uitbreiding van de grenzen en versterking van de unieke waarden van het Nationaal Park Heuvelrug.

Onder deze 6 ambities en doelen zijn de projecten geformuleerd. De werkorganisatie van het Nationaal Park richt zich primair op het initiëren van ontwikkelingen, het agenderen van onderwerpen en het koppelen van kansen. Partijen houden hun eigen taken en verantwoordelijkheden. Het Nationaal Park moet aanvullend een faciliterende rol spelen.

INTENTIEOVEREENKOMST

Met de ondertekening van de Intentieovereenkomst worden procesafspraken gemaakt over verdere besluitvorming binnen de gemeenteraden, provinciale staten en besturen. Tijdens de gebiedsbrede bijeenkomst van 25 januari zal de Intentieovereenkomst ondertekend worden door de leden van de Commissie Heuvelrug en overige betrokken gebiedspartners.

Niet enkel de overheden worden uitgenodigd de Intentieovereenkomst te ondertekenen, dit geldt voor alle partners uit het gebied. Daarmee erkennen alle betrokken partijen hun verantwoordelijkheid om te zorgen voor de toekomst van dit waardevolle gebied en zijn bereid samen te werken in Nationaal Park verband. Daarbinnen houden ze elk hun eigen verantwoordelijkheid. De partners spreken met elkaar af:

1. de ambities uit de Samenwerkingsagenda te omarmen en te onderschrijven;
2. de Samenwerkingsagenda te zien als koersdocument en dat dit de basis vormt om te gaan ondernemen;
3. de Samenwerkingsagenda de komende maanden verder te zullen aanscherpen en uitwerken;
4. kennis te nemen van het feit dat de ambities en projecten leiden tot een financiële vraag van het Nationaal Park Heuvelrug en dat in de komende maanden men in gesprek gaat over de verdeling;
5. in te stemmen met de voorgestelde uitgangspunten voor de organisatiestructuur en mee werken aan de verdere uitwerking en implementatie van deze structuur;
6. de ambitie te onderschrijven om in het tweede kwartaal van 2018 de Samenwerkingsagenda, de definitieve Governance en de financiering van het geheel met een positief advies ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraden, provinciale staten en besturen;
7. gezamenlijk vorm te geven aan de toekomst van het Nationaal Park Heuvelrug en dat doen vanuit de intentie om de ambities en projecten uit de Samenwerkingsagenda verder uit te werken en te realiseren;
8. open te staan voor mogelijke aansluiting van andere partijen.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

De procesafspraken in de Intentieovereenkomst vormen de basis voor de vervolgstappen om tot een Nationaal Park Nieuwe Stijl voor de gehele Heuvelrug te komen (van Gooimeer tot Grebbeberg inclusief de flanken). Ze moeten onder meer leiden tot de totstandkoming van een verdeelsleutel voor de kosten en besluitvorming in raden, staten en besturen. Dit vanuit een gezamenlijke ambitie en verantwoordelijkheid van alle betrokken partijen op de Heuvelrug, zowel publiek als privaat.

Financiële consequenties

De ondertekening van de Intentieovereenkomst en het onderschrijven van de ambities uit de Samenwerkingsagenda hebben geen financiële gevolgen. Met de ondertekening van de Intentieovereenkomst geeft de provincie, en met haar de andere partijen, wel aan dat zij gezamenlijk zullen kijken naar oplossingen voor die financiële opgave. Daarvoor wordt gekeken naar de gezamenlijke overheden. De resultaten van de besprekingen over de verdeling van kosten maken onderdeel uit van de formele besluitvorming voor de zomer van 2018. Die hebben naar verwachting wel financiële gevolgen. Op dat moment zal inzichtelijk worden gemaakt welke dat zijn en hoe deze afgedekt kunnen worden.

Vervolgprocedure/voortgang

Gestuurd wordt op een formele besluitvorming in de gemeenteraden, provinciale staten en besturen voor de zomer van 2018. Tevens vormt de ondertekening van de Intentieovereenkomst de bekrachtiging dat projecten uit de Samenwerkingsagenda opgepakt en uitgevoerd kunnen worden. Na de formele besluitvorming werkt de werkorganisatie samen met betrokken partijen en partners onder gezamenlijke verantwoordelijkheid aan de formele totstandkoming van Nationaal Park Heuvelrug en de verdere uitvoering van de ambities en projecten uit de Samenwerkingsagenda.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten

Kennis te nemen van deze Statenbrief.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,
De secretaris,